

Studieplan 2017/2018

Bachelor i reiselivsledelse (2017 - 2020)

Studiepoeng: 180

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om reiselivsproduksjon, markeder, markedsføring og reiselivets virkninger på det øvrige samfunn.
- har kunnskap om hvordan en destinasjon bør utvikles.
- har kunnskap om hvordan man arbeider med innovasjons- og utviklingsprosesser i bedrifter og nettverk.
- har kjennskap til forsknings- og utviklingsarbeidet innenfor fagområdet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan delta aktivt i prosesser for å utvikle destinasjoner og destinasjonsprodukter.
- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger.
- behersker relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utveksle erfaringer og synspunkter med relevante aktører med bakgrunn fra fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis.
- kan formidle fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både muntlig og skriftlig.

- kan planlegge og gjennomføre relevante arbeidsoppgaver og prosjekter individuelt og i grupper.

Målgruppe

Er du interessert i å arbeide med markedsføring, salg og utvikling av reiselivsdestinasjoner og reiselivsbedrifter, kan bachelor i reiselivsutvikling være et aktuelt utdanningsalternativ for deg.

Reiselivsnæringen vokser hurtig og er i rask utvikling pga. nye kommunikasjonskanaler, nye markeder og en bedre infrastruktur.

Utdanningen gir en bred og grundig innføring i sentrale fagdisipliner knyttet til arbeidet med utvikling av konkurransedyktige og bærekraftige attraksjoner og destinasjoner. Her kombineres innsikt fra reiselivs-, og opplevelsesproduksjon, markedsføring, salg, økonomi og innovasjon/nyskapning.

Se studiene i reiseliv sin promoteringsside på Facebook.

Bli med i Facebook-gruppa til reiselivsstudiene ved Høgskolen i Innlandet - Lillehammer, og møt studenter, ansatte og søkere.

Praksis

Studiet legger vekt på å kombinere teori med praktiske tilnærminger. I flere studieemner vil en del av aktivitetene på studiet være knyttet til praktiske problemstillinger. I studieemnet prosjektledelse skal studentene gjennomføre prosjekter på vegne av eksterne oppdragsgivere i reiselivsnæringen. I tredje studieår tilbys et eget praksisemne hvor studenten arbeider med oppgaver i en reiselivsvirksomhet i 6 uker.

Dobbeltgrad og mulighet for delstudier i utlandet

Høgskolen i Innlandet - Lillehammer har avtale med og tilbyr dobbeltgrad med Hochschule Harz i Tyskland. Studenter fra disse institusjonen kan ta andre studieår ved Høgskolen i Innlandet - Lillehammer og alle emner går da på engelsk. Mange av våre studenter tar et semester i utlandet og vi forventer at noen tar en dobbeltgrad fra høsten 2015.

Videre studier?

Høgskolen i Innlandet - Lillehammer tilbyr Master i Innovasjon, med spesialisering i organisasjon og ledelse og i økonomi. Studiet gir mulighet til å søke opptak på andre masterstudier i Norge og utlandet.

Jobbmuligheter:

Etter endt utdanning er studentene spesielt kvalifisert til å jobbe i/med:

- Drifts- og ledelsesoppgaver i destinasjonsselskaper
- Produktpakking og salg i reisearrangørvirksomhet,
- Arbeid med reiselivs- næringsutvikling i fylkeskommuner og primærkommuner,
- Salg og markedsarbeid i opplevelsesbedrifter og attraksjoner
- Rådgivningsarbeid
- Ulike stillinger i overnattingsbedrifter inkl. hotellkjeder,
- Ulike driftsoppgaver i museumssektoren.

Du er kvalifisert for mange jobber innen markedsarbeid og salg innenfor tjenesteytende sektor generelt. Viktigste arbeidsoppgaver i en undersøkelse som kartla yrkeskarrieren til kandidater fra BA Reiselivsledelse på Høgskolen i Innlandet - Lillehammer var; salg, markedsføring, produktutvikling og prosjektarbeid.

Traineeordning for reiselivet

Høgskolen i Innlandet - Lillehammer har avtale med tre fylkeskommuner om tilskudd til et traineeprogram for ferdige reiselivskandidater. Ordningen går ut på at traineen arbeider et år i en reiselivsvirksomhet i fylkeskommunen med et konkret utviklingsprosjekt. Traineen har faglig støtte til løsning av oppgaven gjennom en veileder fra høgskolen.

God studiekvalitet

Studiet gjorde det veldig bra den store nasjonal studiekvalitetsundersøkelsen - Studiebarometeret. [Se resultatene fra undersøkelse her](#)

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet gir også mulighet for opptak på masterstudier i inn- og utland. Studiet gir grunnlag for å søke opptak til Master i innovasjon og til Master i offentlig ledelse og styring ved Høgskolen i Innlandet - Lillehammer.

Opptakskrav og rangering

Generell studiekompetanse eller opptak på grunnlag av godkjent realkompetanse.

Søkere med Årsstudium i reiseliv og turisme kan få vurdert innpass på bakgrunn av tidligere beståtte emner. Søking skjer på ordinær måte gjennom Samordna opptak, og man konkurrerer på lik linje med andre søkere. Vi gjør oppmerksom på at det kan være

begrensede plasser på 2. studieår.

Arbeids- og undervisningsformer

Studiet kombinerer teoretiske kunnskaper fra ulike emner med praksisnære undervisningsopplegg for at studentene skal komme nærmere den praktiske virkeligheten de skal jobbe i etter endt utdanning. Studiet har varierte arbeids- og evalueringsformer. Ved siden av forelesninger bruker vi veiledning, case, seminarer og workshops i undervisningsopplegget. Vi har arbeidskrav i de fleste emner.

Undervisningsmetodene tar sikte på å fremme en helhetlig forståelse for ulike problemstillinger og utfordringer som gjør seg gjeldene på fagområdet. I tillegg til høgskolens faste stab vil det også bli benyttet forelesere fra næringslivet og andre forskningsmiljøer.

Gjesteforelesere vil også benyttes for å illustrere og virkeliggjøre de ulike arbeidssituasjonene studentene må forventes å beherske. I tillegg kan gjesteforelesere bidra med spisskompetanse innen bestemte fagområder og temaer.

Vurderingsformer

Det brukes ulike eksamenformer, dvs en blanding av skole- og hjemmeeksamen. Skoleeksamen er valgt på de emner som har et innføringspreg, og der målet er at studentene skal vise at de behersker grunnleggende begreper, perspektiver og resonnementer i faget. I tillegg er det enkelte innføringsemner der det legges vekt på at studentene har kunnskap om utviklingsprosesser. I disse tilfellene er det valgt hjemmeeksamen av en mer analytisk karakter. I tillegg er det lagt opp til hjemmeeksamener i andre emner senere i studiet der hjemmeeksamen vil gi studentene større mulighet for å vise faglig forståelse og modenhet ved en flerdagens hjemmeeksamen enn ved en skoleeksamen.

Internasjonalisering

Studentene har muligheten til å ta et studieopphold i utlandet i 4. semester. Høgskolen i Innlandet - Lillehammer har for tiden utvekslingsavtaler med universiteter i Finland, Latvia, England, Tyskland, Østerrike, Spania, Tyrkia, Australia, Hawaii og De Arabiske Emirater.

Som alternativ til utenlandsopphold, kan studentene velge emner tilsvarende 30 studiepoeng fra den tilbudte emneporteføljen over valgemner. Her kan studentene rådføre seg med studentveiledere og studieleder om sammensetning av valgemner.

Høgskolen har avtale med og tilbyr dobbeltgrad ved Hochschule Harz i Tyskland fra høsten 2014. Studenter fra denne institusjonen kan ta andre studieår hos oss og alle emner går da på engelsk. Mange av våre studenter tar et semester i utlandet og vi forventer at noen tar en dobbeltgrad fra høsten 2015.

Studiets oppbygging og innhold

Første semester tar for seg emnene innføring i reiseliv, markedsføring og attraksjons- og opplevelsesutvikling. I andre semester fortsetter studiet med verktøyfag som prosjektledelse, organisasjonsfag og regnskap/budsjettering. Prosjektledelse gir en grundig innføring i prosjektarbeid og omhandler styring, organisering og ledelse i forbindelse med prosjektarbeidsformen. Akademisk skriving som tilbys i første semester vil ha et fokus gjennom hele utdanningsløpet.

I emnet reiseliv som verdiskaper i tredje semester gis innsikt i de ulike reiselivsnæringenes økonomiske betydning. Dette er sammen med foretaksstrategi viktige støttefag for den faglige spissingen som hovedsakelig skjer siste studieår. Reisearrangørvirksomhet og pakkereiser har et særlig fokus i studiet blant annet gjennom emnet pakking, distribusjon og prissetting av reiselivs- og opplevelsesprodukter går i tredje semester. Dette emnet omhandler også passasjerens juridiske rettigheter hjemlet i pakkereiseloven.

I fjerde semester velger studentene valgbare emner fra høgskolens emneportefølje eller fra andre universiteter og høgskoler i inn- og utland. Samarbeid, strategi, destinasjonsmarkedsføring, innovasjon/nyskapning og utvikling av tjenester er tematiske byggeklosser i emnet destinasjonsutvikling som går i femte semester sammen med emnet tjenestelogikk. I femte semester tilbys også emnet samfunnsvitenskapelig metode.

I første del av 6. semester skal 15 studenter ut i praksis i en reiselivsvirksomhet. Studentene velges ut med utgangspunkt i karakterer og personlig intervju. Praksisemnet skal bidra til at studentene får anledning til å reflektere over den teorien de har tilegnet seg og betrakte teorien i forhold til opplevd praksis. Studenter som ikke tar praksisemne gis tilbud om emnene etikk og samfunnsansvar og økonomiske effekter av arrangementer. I sjette semester skriver studentene sin bacheloroppgave knyttet til utdanningens hovedtematikk.

Kull

2017/2020

Emnetabell Bachelor i reiselivsledelse

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester						
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)	
RLT1005/1	<u>Innføring i reiseliv</u>	7,5	O	7,5						
RLT1002	<u>Attraksjons- og opplevelsesutvikling</u>	15	O	15						
ØKA1013/1	<u>Markedsføring</u>	7,5	O	7,5						
OLA1012/1	<u>Verdiskapende prosjektledelse</u>	7,5	O		7,5					
OLA1013/1	<u>Prosjektledelse i praksis</u>	7,5	O		7,5					
ØKA1017/1	<u>Organisjonsfag</u>	7,5	O		7,5					
MLT1003/1	<u>Regnskap og budsjettering</u>	7,5	O		7,5					
RLU2002/1	<u>Reiseliv som verdiskaper</u>	7,5	O			7,5				
RLU2001/1	<u>Pakking, distribusjon og prissetting av reiselivs-og opplevelsesprodukter inkl. reisejuss</u>	7,5	O			7,5				
OLA1010/1	<u>Innføring i innovasjon og entreprenørskap</u>	7,5	O			7,5				
ØKA1021/1	<u>Strategy</u>	7,5	O			7,5				
	<u>Valgfritt emne</u>	15/30	O				30			
RLT1004	<u>Samfunnsvitenskapelig metode</u>	7,5	O					7,5		
RLL2001/1	<u>Destinasjonsledelse</u>	15	O					15		
RLL2006/1	<u>Tjenestelogikk</u>	7,5	O					7,5		
OLA1008/1	<u>Etikk og samfunnsansvar</u>	7,5	V							7,5
MLT2006/1	<u>Økonomiske effekter av arrangementer</u>	7,5	V							7,5
RLL2007/1	<u>Praksisemne</u>	15	V							15
RLL2008	<u>Bacheloroppgave</u>	15	O						1	14
Sum:				30	30	30	30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Valgemnepakke 1 - Reiseliv og økonomi

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester						
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)	
ØKA2004/1	<u>Økonomi og organisasjon</u>	7,5	V				7,5			
ØKA1024/1	<u>Brand Management</u>	7,5	V				7,5			
RLL1003/1	<u>Nature-based tourism and ecotourism</u>	7,5	V				7,5			
2RL30/1	<u>Snow business</u>	15	V				15			
OLA1053/2	<u>Studentbedrift</u>	7,5	V				7,5			
Sum:				0	0	0	0	0	0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Valgemnepakke 2 - Bærekraft og etikk

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester						
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)	
BÆR1001/1	<u>Bærekraftig samfunn - nye perspektiver på utvikling, utdanning, menneske og miljø</u>	15	V				15			
FIL1001/1	<u>Etikk og moralske problemer</u>	15	V				15			
Sum:				0	0	0	0	0	0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

RLT1005/1 Innføring i reiseliv

Emnekode: RLT1005/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Kan identifisere reiselivsprodukter og sentrale produsentgrupper i næringen
- Har kunnskaper om kunde- og markedsforståelse
- Har kunnskaper om reiselivets plass og virkninger på det øvrige samfunnet

Ferdigheter:

- Kan analysere samspillet mellom primære reiselivstilbydere og aktører i samfunnet som påvirker rammebetingelser og muligheter for reiselivsutvikling
- Kan anvende reiselivsfaglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger

Generell kompetanse:

- Kan formidle sentralt fagstoff både skriftlig og muntlig
- Kan kommunisere med fagpersoner, representanter for næringen og forvaltningen på et faglig nivå

Innhold

Emnet har flere deltemaer som skal bidra til en grunnleggende forståelse av reiselivsproduksjon. For det første omfatter emnet kunnskap om hva reiselivsprodukter er og de sentrale produsentgruppene (bransjene) i næringen. For det andre gir emnet innføring i en kunde- og markedsforståelse i reiselivssammenheng. Det tredje temaet legger vekt på innsikter i samspillet mellom de primære reiselivstilbydere og aktører i samfunnet som påvirker rammebetingelser og muligheter for reiselivsutvikling. Det siste temaet er en innføring i reiselivets sosiale og kulturelle virkninger på vertssamfunnet.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen blir lagt opp som forelesninger og seminarer

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det vil bli gitt to arbeidskrav i emnet, hvorav det ene er individuelt og det andre en gruppebesvarelse. Studentene må ha godkjent begge arbeidskravene før de kan gå opp til eksamen.

Eksamen

4 timers skoleeksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen

Ansvarlig fakultet

RLT1002 Attraksjons- og opplevelsesutvikling

Emnekode: RLT1002

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Læringsutbytte

Et hovedmål med emnet attraksjons- og opplevelsesproduksjon er å gi studentene innføring i hvordan opplevelser iscenesettes og dramatiseres. Studentene skal også kjenne til hvordan opplevelsesbedrifter kan foreta analyser for kunne tilrettelegge for en meningsfull opplevelse for ulike kundegrupper. Videre skal studentene etter endt emnet ha kjennskap til sentrale forhold som har betydning for kundenes valg om å besøke en attraksjon fremfor en annen. Det er også et mål med emnet at studentene skal kunne gjennomføre enkle analyser av lønnsomheten knyttet til opplevelseskonsepter.

Innhold

Emnet attraksjons- og opplevelsesutvikling tar for seg utviklingen av opplevelsesindustrien frem til i dag. Emnet tar også opp sentrale begreper og modeller knyttet til utvikling og ledelse av opplevelsesbedrifter og attraksjoner. Spesielt fokuseres det på hva som bidrar eller skaper en meningsfull eller verdifull opplevelse for kunder.

Således er emnet ment å fremheve viktigheten av god kundeforståelse og hvordan dette kan oppnås. Det er også et mål med emnet å peke på hvordan man ved enkle beregninger kan vurdere lønnsomheten av opplevelseskonsepter.

Arbeids- og undervisningsformer

Teoretiske emner vil bli introdusert gjennom tradisjonelle forelesninger og/eller seminarer. Det tilstrebes en praktisk tilnærming og anvendelse av teori gjennom ekskursjon og/eller gjesteforelesere og workshops.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det legges opp til et gruppebasert arbeidskrav.

Eksamen

Eksamen i faget består av en skriftlig og muntlig del. Skriftlig del gjennomføres som en gruppebasert hjemmeeksamen. Hjemmeeksamen vil gå over tre dager hvor gruppen kan bestå av inntil tre (3) personer. På hjemmeeksamen vil det bli gitt en veiledende karakter hva gruppen som et hele har oppnådd på det skriftlige arbeidet. Muntlig del gjøres gruppevis. Den muntlige delen er ment å teste i hvilken grad gruppen som et hele er i stand til å forsvare det skriftlige arbeidet. Gruppen er således i fellesskap ansvarlig for det sluttresultatet som oppnås. Her kan gruppen enten bli stående på samme karakter som oppgitt på skriftlig del. Alternativt kan gruppen forbedre eller forverre karakteren i forhold til skriftlig del. Det forventes at alle gruppemedlemmene deltar aktivt under den muntlige eksamineringen. I særlige tilfeller kan det, hvis en eller flere kandidater åpenbart ikke har deltatt i gruppearbeidet (gratispassasjerproblemet) være aktuelt å differensiere sluttresultatet som de enkelte gruppemedlemmene oppnår.

Ansvarlig fakultet

ØKA1013/1 Markedsføring

Emnekode: ØKA1013/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Redegjøre for hvordan bedrifter og organisasjoner kan utvikle sitt markedstilbud, og forklare hvordan virksomhetene kommuniserer og leverer dette til markedet.
- Beskrive markedsplanleggingsprosessen og tilhørende begreper, teorier og prosesser.
- Gjøre rede for ulike verktøy som kan brukes for å løse markedsutfordringene i bedrifter.
- Kjenne til utfordringer tilknyttet bedriftens samfunnsansvar innen markedsføring

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Vurdere tiltak for å gjøre produkter og tjenester tilgjengelige i markedene.
- Fatte strategiske beslutninger i bedrifter om valg av markeder, produkter og tjenester.
- Utarbeide markedsplaner basert på analyser av utfordringer og muligheter virksomheter står overfor
- Evaluere bedrifters faktiske markedsaktiviteter opp mot gjeldende teori

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Forstå hvordan virksomhetens markedsaktiviteter påvirker virksomhetens totale drift

Innhold

Emnet vil gi en innføring i sentrale problemstillinger og teorier, inklusiv følgende temaer:

- Strategi og markedsplanlegging
- Kjøpsatferd bedriftsmarkedet
- Kjøpsatferd forbrukermarkedet
- Tjenestemarkedsføring
- Markedssegmentering og posisjonering
- Markedsføringsmiksen
- Internasjonal markedsføring
- E-markedsføring og e-handel

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav, selvstudium

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Arbeidskrav må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved semesterstart.

Eksamen

Fire timers individuell skriftlig eksamen med tilsyn.

Ansvarlig fakultet

OLA1012/1 Verdiskapende prosjektledelse

Emnekode: OLA1012/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

OLA1001 eller ØKA1017

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten:

- har innsikt i sentrale teorier innen prosjektarbeid og prosjektledelse.
- har grunnleggende kunnskap og innsikt i hva som kjennetegner verdiskapende prosjekter, hva som er prosjekters særtrekk og hensiktsmessig anvendelse av prosjekter i arbeidslivet
- har innsikt i prosjektlederens sentrale rolle i prosjekter
- har innsikt i hvordan usikkerhet og interesser influerer prosjekters mulighet for målrealisering

Ferdigheter

Studenten:

- kan anvende grunnleggende metoder for styring, organisering, ledelse og innretning av prosjektet fra initiering til avslutning og evaluering
- kan skrive resonnerende tekst omkring prosjektarbeid og -styring

Generell kompetanse

Studenten:

- er i stand til kritisk vurdering av både prosess og fremdrift av prosjekter. Studenten skal forstå kompleksiteten i prosjektarbeid og kunne tilpasse tilhørende verktøy som påvirker prosjektets ressursbruk, resultat og formål.

Innhold

Prosjekter er en sentral del av virksomheters organisering og arbeidsform for gjennomføring av oppgaver som ikke løses gjennom ordinær drift. Gjennom emnet vil studentene få en generell innføring i prosjekter som fenomen i arbeidslivet. Emnet vil gi en innføring i sentrale aspekter ved prosjekt som styrings-, organisering-, ledelses-, og arbeidsform. Temaer som usikkerhet, læring i prosjekter, innovasjon, interessenters innflytelse på prosjekter, er blant de sentrale temaene som blir belyst. Noe av det mest sentrale ved prosjekter er knyttet til at prosjektet som leveranse er et virkemiddel for å oppnå andre mål og formål. Prosjektens verdiskapende elementer fra initiering til gevinstrealisering, er derfor noe av det mest sentrale ved prosjekter, og vil gjennomgående bli behandlet ved emnet. Prosjektlederens sentrale rolle for prosjekters potensielle suksess vil også bli behandlet.

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet er lagt opp til campusbasert gjennomføring. I gjennomføringsperioden legges det opp til felles undervisning i form av forelesninger, seminarer med case, selvstudier og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Gjennom enten fiktive eller reelle avgrensede prosjekter skal studentene gjennomføre øvelser og oppgaver. Det vil kunne være varierende omfang og antall på arbeidskravene, tilpasset praktisk gjennomføring av annen undervisnings- og læringsmetode, og sett i forhold til emnets omfang.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen, men inntil 2 kan skrive oppgave sammen. 48 timer

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

OLA1013/1 Prosjektledelse i praksis

Emnekode: OLA1013/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

OLA1001 eller ØKA1017

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- har kjennskap organisering og gjennomføring av prosjekter.
- har grunnleggende kunnskap og innsikt i sentrale forhold knyttet til samarbeid i prosjekter
- har innsikt i hvordan kommunikasjon internt og eksternt i prosjekter påvirker muligheten for prosjektsuksess
- skal gjennom en prakademisk tilnærming kunne kople teoretiske elementer til praktiske erfaringer med prosjektarbeid

Ferdigheter

Studenten:

- kan planlegge og gjennomføre reelle prosjekter
- kan anvende metodiske hjelpemidler innen prosjektstyring gjennom å initiere og

planlegge prosjekter, velge hensiktsmessig utforming, framgangsmåte og virkemidler.

- kan arbeide i prosjektteam på en hensiktsmessig måte basert på anerkjente metoder og tilnærminger for problemløsning og prosjektstyring
- kan planlegge og starte opp prosjektteam og anvende oppstartsaktiviteter knyttet til teamarbeid

Generell kompetanse

Studenten:

- har samarbeidsevner og kan løse problemstillinger på en kreativ måte
- har innsikt i kompleksiteten knyttet til gjennomføring av prosjekter når det gjelder forhold mellom oppdragsgiver og prosjektteam
- er i stand til kritisk vurdering av både prosess og fremdrift av prosjekter. Studenten skal forstå kompleksiteten i prosjektarbeid og kunne tilpasse tilhørende verktøy som påvirker prosjektets ressursbruk, resultat og formål.

Innhold

Gjennom en tilnærming hvor faglig, akademisk teori kombineres med praksis, i form av en prakademisk tilnærming, settes studentene i stand til å planlegge gjennomføre et reelt prosjekt. I emnet vil studentene forholde seg til en oppdragsgiver, benevnt som prosjekteier, og i samarbeid med disse og andre interessenter gjennomføre et prosjekt. Prosjektarbeid foregår i betydelig grad i team, og det vil være betydelig oppmerksomhet mot team som fenomen mer generelt, og prosjektteam mer spesielt. Studentene skal i gjennomføring arbeide sammen i team og levere et prosjekt til oppdragsgiver i slutten av emnets gjennomføring.

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet er lagt opp til campusbasert gjennomføring. I gjennomføringsperioden legges det opp til felles undervisning i form av forelesninger, selvstudier og gruppearbeid. I all hovedsak vil gjennomføring bestå av å planlegge og gjennomføre prosjekter i praksis, hvor studentene arbeider i team og forholder seg til en ekstern oppdragsgiver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Gjennom reelle prosjekter skal studentene gjennomføre øvelser og oppgaver. Det vil kunne være varierende omfang og antall på arbeidskravene, tilpasset praktisk

gjennomføring av annen undervisnings- og læringsmetode, og sett i forhold til emnets omfang. Emnet er basert på obligatorisk deltakelse i grupper/team.

Eksamen

Gruppebasert hjemmeksamen basert på praksisprosjekt. 1 uke.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

ØKA1017/1 Organisasjonsfag

Emnekode: ØKA1017/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beskrive grunnleggende organisasjonsprosesser som målsettings-, beslutnings-, kommunikasjons- og informasjonsprosesser.
- Gjengi forskjellen mellom formell og uformell organisasjonsstruktur
- Forstå hvilken rolle organisasjonskultur, makt og konflikter i organisasjoner har.
- Beskrive sentrale motivasjons- og belønningsteorier.
- Gjøre rede for ulike teorier om læring og endring på individnivå og organisasjonsnivå
- Beskrive ulike teorier om ledelse.
- Gjøre rede for sammenhengen mellom organisasjonen og dens interesser og omgivelser

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Anvende ulike teoretiske tilnærminger og perspektiver for å forstå organisasjoners virkemåter.
- Skissere løsninger på typiske organisatoriske problemer og dilemmaer beskrevet i

enkle case.

- Diskutere organisasjonstemaer både skriftlig og muntlig på en systematisk måte.

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Vurdere på selvstendig faglig grunnlag foreslåtte løsninger, prioriteringer og valg av organisasjonsmessige sammenhenger.

Innhold

Studentene skal gis kunnskaper om sentrale organisasjonsmessige fenomener. Det overordnede målet er at studentene skal kunne anvende denne kunnskapen for å forstå det som skjer i organisasjoner.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og / eller gruppearbeid med arbeidskrav, selvstudium.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamen

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Ansvarlig fakultet

MLT1003/ 1 Regnskap og budsjettering

Emnekode: MLT1003/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Forstå regnskapets innhold, oppgaver og oppbygning.
- Gjøre rede for viktige grunnleggende regnskapsprinsipper og rammer.
- Forklare sentrale inndelinger av bedriftens kostnader
- Gjøre rede for ulike kalkylemetoder som kan brukes i prissetting av produktene

Ferdigheter:

- Avslutte et regnskap og stille opp en enkel resultat-, og balanseoppstilling.
- Analysere en bedrifts likviditet, lønnsomhet, finansiering og soliditet.
- Drøfte og vurdere tiltak med utgangspunkt i en regnskapsanalyse bygd på nøkkeltall
- Utarbeide et resultatbudsjett.
- Utarbeide et likviditetsbudsjett
- Gjennomføre produktkalkulasjon med anerkjente kalkylemetoder.

Generell kompetanse:

Forstå hvordan regnskapet kan brukes som informasjonskilde, men også dets begrensninger og svakheter.

Innhold

Temamessig er emnet delt inn i fire deler; regnskapsforståelse, tolking av regnskap, budsjettering og kalkulasjon.

Emnet skal gi studentene en forståelse av finansregnskapets grunnleggende regnskapsprinsipper, oppbygging og rammebetingelser. Å lese et regnskap og forstå sentrale regnskapsanalytiske forholdstall vil ha et særlig fokus. Å kunne sette opp budsjetter med utgangspunkt i regnskap og annen informasjon er sentralt. Resultat-, og likviditetsbudsjettering med underliggende budsjetter vil bli behandlet.

Undervisningsopplegg med eksempler og oppgaver vil gjennomgående være skreddersydd/tilpasset tjenesteytende sektor og reiselivs- og opplevelsesnæringen spesielt.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav, selvstudium.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Et arbeidskrav

Eksamen

4 Timers skoleeksamen

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator uten innebygd minnekapasitet. Formelsamling

Ansvarlig fakultet

RLU2002/ 1 Reiseliv som verdiskaper

Emnekode: RLU2002/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

RLT1005 Innføring i reiseliv og RLT1002 Attraksjons- og opplevelsesutvikling.

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Gjøre rede for den økonomiske betydning ulike delprodusenter innen reiselivsnæringene har i nasjonaløkonomien.
- Forklare de strukturelle endringer som har skjedd de siste 10 -20 år i ulike næringsgrupper i reiselivsnæringen.
- Gjøre rede for sentrale begreper og sammenhenger i reiselivets satelittregnskap og nasjonalregnskapet.
- Gjøre rede for innhold i turistkonsumet og de viktigste kilder for å beregne turistkonsum.
- Gjengi det sentrale innhold i myndighetenes strategiplan for reiselivsnæringen
- Gjøre rede for de ulike politikkområder som har betydning for reiselivsnæringens verdiskapning og konkurranseevne.

Ferdigheter:

- Kan anvende data fra offentlig næringsstatistikk til å belyse tilstand og utviklingstrekk i reiselivsnæringene mht. sysselsetting, verdiskapning, lønnsomhet,

antall foretak m.m.

Innhold

Emnet tar opp den økonomiske betydningen reiselivsnæringen og de ulike delprodusentene har i Norge i dag. Utviklingstrekk og strukturelle endringer i næringen blir også behandlet. Det blir et særlig fokus på kjennskap og bruk av offentlig statistikk. Emnet vil gi kunnskap om hvordan ulike politikkområder og rammebetingelser som påvirker reiselivsnæringens verdiskapning og konkurransevne.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og to seminarer. Det blir gitt noen større oppgaver hvor studentene presenterer sin løsning på seminarene. Det er 75% frammøte på forelesninger og obligatorisk frammøte på begge seminarene.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Gruppevis arbeidskrav, maks 2 studenter.

Eksamen

3 dagers individuell hjemmeeksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

RLU2001/ 1 Pakking, distribusjon og prissetting av reiselivs-og opplevelsesprodukter inkl. reisejuss

Emnekode: RLU2001/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

ØKA1013 Markedsføring, RLT1005 Innføring i reiseliv og RLT1002 Attraksjons- og opplevelsesutvikling. Anbefalte forkunnskapskrav: MLT1003 Regnskap og budsjettering.

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Forklare hvilken påvirkning internett kan ha for henholdsvis den distribuerte og stedlige pakken
- Gjøre rede for en incoming agents rolle i distribusjonssystemet
- Gjøre rede for hvilken informasjonsplikt og ansvar en reisearrangør juridisk har på en pakkereise
- Kjenne andre juridiske kilder for passasjerrettigheter enn pakkereiselovens bestemmer.

Ferdigheter:

- Kan pakke en tur med utgangspunkt i et behov i markedet hvor kravene til kvalitet

og hva markedet er villig til å betale ivareta.

- Drøfte hvilke rettigheter og plikter en passasjer har ved en mangel på en pakkereise
- Kan kalkulere pris for pakkereiser med anerkjente kalkulemetoder.

Innhold

Emnet dreier seg om hvordan tjenester fra flere tilbydere kan settes sammen til et mer omfattende og helhetlig produkt. Emnet behandler både tematisert pakking av tjenester og samarbeidsmessige utfordringer knyttet til leveransene. Videre legges det vekt på distribusjonskanaler og måter å selge produktene på. Prissetting og utarbeiding av kalkyler og reisejuss har begge et særlig fokus i emnet. En reisearrangørs plikter og ansvar etter pakkereiseloven blir behandlet.

Emnet har en praktisk-teoretisk innretning der konkrete eksempler og næringsaktører trekkes inn i undervisningen.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer, regneverksteder i kalkulasjon og arbeid med seminaroppgaver og case. Det er 70 % obligatorisk frammøte på forelesninger og obligatorisk frammøte på to seminarer.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Et arbeidskravet som består av to deler; en skriftlig besvarelse og en presentasjon med muntlig høring. Delene evalueres hver for seg og begge deler skal godkjennes. Oppgaven er større praktisk case og skal løses i grupper bestående av maks 2 studenter.

Eksamen

Hjemmeeksamen over 3 dager. Studentene kan velge å skrive individuelt eller sammen med en annen student.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle skriftlige og elektroniske kilder benyttet i undervisningsopplegget, som pensumlitteratur, studentenes prosjektoppgaver, case-beskrivelse, relevante web-sider

etc

Ansvarlig fakultet

OLA1010/1 Innføring i innovasjon og entreprenørskap

Emnekode: OLA1010/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskap (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Kunne bruke sentrale begreper og teorier om innovasjon og entreprenørskap og kunne skille mellom begrepene og de teoretiske perspektivene.
- Forstå innovasjonsprosesser og hvordan ideer kan utvikles i organisasjoner.
- Forstå entreprenørrollen, deres rolle i samfunnet og prosessen fra ide til etablering.

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Kunne analysere relevante faglige og praktiske problemer knyttet til innovasjon og entreprenørskap

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Kunne anvende sine kunnskaper til å identifisere muligheter for innovasjon

Innhold

Innovasjonsevne anses i dag for å være en av de sentrale forutsetningene for konkurransevne, økonomisk vekst og velferd. Emnet dreier seg om viktige aspekter ved denne samfunnsmessige utfordringen.

Emnet gir en bred innføring i innovasjonsfaget. Det legges vekt på å gi studentene forståelse av begrepet innovasjon og en innføring fagfeltets utvikling i ulike teoretiske retninger. I tillegg inkluderer emnet kunnskap om den praktiske anvendelsen av innovasjon i ulike samfunnssektorer. Faget fokuserer på innovasjon i organisasjoner, relatert til endrings- og utviklingsprosesser. Prosessen fra ideutvikling og kreativitet til implementering står sentralt. Emnet vektlegger innovasjon som interaksjonsprosess avhengig av interne og eksterne aktører.

Emnet gir i tillegg en innføring i entreprenørskap, entreprenørskapets karakteristiske trekk og hvilke utfordringer og muligheter som møter entreprenøren. Her behandles entreprenøren som starter egen virksomhet, men også nyere forståelser som sosialt entreprenørskap.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer og workshops der det arbeides med konkrete eksempler

NB: Førstegangs gjennomføring av emnet skjer høsten 2015 og da kun for Bachelor i organisasjon og ledelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Normalt gis det 2-3 arbeidskrav. Antall arbeidskrav spesifiseres ved undervisningsstart. Studentene må ha godkjent alle arbeidskravene før de kan gå opp til eksamen.

Eksamen

Skriftlig skoleeksamen, 4 timer

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen

Ansvarlig fakultet

ØKA1021/1 Strategy

Emnekode: ØKA1021/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Autumn

Språk

Krav til forkunnskaper

Recommended prerequisites: Marketing, organizational science, and methods

Læringsutbytte

Learning outcomes:

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Describe the strategic planning process
- Explain fundamental theories, models and analytical tools used in strategic analysis
- Outline the main strategic choices and the generic strategies
- Understand the various questions related to corporate social responsibilities (CSR).
- Be familiar with current trends and newer research in the field.

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

- Participate in rudimentary strategic analysis of a corporation, including evaluate strategic alternatives and give recommendations.
- Utilize academically relevant information from a variety of sources to explain the firms' competitive condition and the competitive environment of the industry.
- Gain sufficient insight in problems related to ethics, environment and corporate social responsibility to be able to discuss CSR.
- Appraise the strategy process and evaluate results beyond traditional economic measures.

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- Be aware of the connection between strategy and other business topics.
- Be able to acquire knowledge in English.

Innhold

The course will cover central issues and theories, among which will be:

- Strategic planning, analysis and management.
- Strategic thought and historic development of the field.
- Industry analysis.
- Analysis of resources and capabilities.
- Integration of insight and findings from fields of accounting and finance, as well as economics.
- Corporate social responsibility

Arbeids- og undervisningsformer

Lectures, individual and group work with mandatory hand-ins and presentations, independent study.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamen

Four hours written exam under attendance.

(Eksamen må påregnes besvart på engelsk)

Tillatte hjelpemidler til eksamen

None

Ansvarlig fakultet

Valgfritt emne

Emnekode:

Studiepoeng: 15/30

Semester

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Innhold

Studentene kan velge et emne fra høgskolens emnetorg (som regel er emnene 15 studiepoeng). Ta kontakt med studieleder for opplysninger om relevante emner.

Ved enkelte studier kan det også være mulig å ta deler av utdanningen ved utenlandske utdanningsinstitusjoner. Høgskolen i Lillehammer er med i utvekslingsprogrammet Erasmus (for studier i EU-land) og Nordplus (for studier i Norden) og har også andre samarbeidsavtaler innen flere av høgskolens studier. Ta kontakt med Internasjonalt kontor om du vil vite mer om mulighetene for å studere utenlands.

Ansvarlig fakultet

RLT1004 Samfunnsvitenskapelig metode

Emnekode: RLT1004

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Kan reflektere rundt forskning og vitenskapelig metode, forskningsetikk og redelighet
- Har innsikt i ulike forskningsdesign som kvalitative kontra kvantitative forskningsopplegg, og aktuelle kombinasjoner av disse
- Kan anvende forsknings- og utviklingsarbeid innenfor samfunnsvitenskapelig metode

Ferdigheter:

- Kan anvende ulike kvalitative og kvantitative analyse- og datainnsamlingsmetoder
- Kan bruke relevant dataverktøy (kvantitativ analyse)
- Kan utforme og skrive rapporter som omhandler problemstillinger og som tilfredsstillende anerkjente akademiske standarder

Generell kompetanse:

- Kan arbeide selvstendig med kvalitative og kvantitative forskningsmetoder
- Kan anvende kunnskap om samfunnsvitenskapelig metode som grunnlag for å skrive en prosjekt- og/eller bacheloroppgave.

Innhold

Formålet med emnet er å gi en innføring i de kvalitative og kvantitative samfunnsvitenskapelige forskningsmetodene. Studentene skal tilegne seg et grunnleggende begrepsapparat innenfor den samfunnsvitenskapelige metodelæren samt grunnleggende ferdigheter innenfor kvalitativ og kvantitativ dataanalyse. Emnet skal legge grunnlaget for senere å kunne skrive en eventuell prosjekt- eller bacheloroppgave.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningsformer:

- Teoriforelesninger
- Forelesninger med demonstrasjon av statistiske analyseprogram (kvantitativ dataanalyse)
- Seminardeltakelse med gruppevis veiledning av kvantitativt arbeidskrav

Det vil bli gitt noe opplæring i bruk av et nødvendig statistisk analyseprogram i forhold til den kvantitative dataanalysen.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

For å få godkjent kursdeltakelse og for å få adgang til eksamen, må studentene (gruppevis) få godkjent 2 obligatoriske arbeidskrav i kvalitativ og kvantitativ metode.

Eksamen

3 timers skriftlig individuell eksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle kalkulatorer er lovlige å benytte på eksamen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

RLL2001/ 1 Destinasjonsledelse

Emnekode: RLL2001/1

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

ØKA1013 Markedsføring, RLT1005 Innføring i reiseliv, RLT1002 Attraksjons- og opplevelsesutvikling og ØKA1017 Organisasjonsfag. Anbefalte forkunnskapskrav: RLU2002 Reiseliv som verdiskaper og OLA1010 Innføring i innovasjon og entreprenørskap.

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Kan forklare hva en turistdestinasjon er og aktørbildet
- Kan identifisere turismeatferd og etterspørsel, og hvilke muligheter og begrensninger dette gir for en bærekraftig destinasjonsutvikling
- Kan tilrettelegge for samhandlingsprosesser som styrker innovasjons- og konkurranseevnen

Ferdigheter:

- Kan delta aktivt i utvikling av destinasjonsstrategier og implementere disse
- Kan delta aktivt i markedsføringen av en destinasjon
- Kan analysere mulighetene for reiselivsutvikling og nyskaping på en destinasjon

Generell kompetanse:

- Kan delta i drøftinger med andre med bakgrunn innenfor
- fagområdet og gjennom dette bidra til destinasjonsutvikling
- Kan formidle sentralt fagstoff både skriftlig og muntlig

Innhold

Emnet har fokus på sentrale problemstillinger og faglige perspektiver knyttet til utvikling og ledelse av konkurransedyktige turistdestinasjoner. Primært vektlegges organisasjons- og ledelsesutfordringer knyttet til en markedsorientert og bærekraftig destinasjonsutvikling hvor både private og offentlige aktører deltar.

Det teoretiske rammeverket gir grunnlag for å identifisere ulike aktører/interessenter på en destinasjon, samt de allianser og utfordringer som utvikles i samhandling mellom aktørene. Et særlig fokus vil rettes mot evnen til å arbeide med en markedsorientert og bærekraftig destinasjonsutvikling innenfor de begrensninger og muligheter som oppstår i skjæringspunktet mellom de ulike aktørene. Emnet baserer seg på fire hovedtemaer: samarbeid og nettverk, markedsføring, innovasjon og utvikling av omgivelser der tjenestene leveres/oppleves.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer og arbeid med konkret case (destinasjon).

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

4 arbeidskrav hvorav 1 arbeidskrav er individuelt og 3 er gruppevis arbeidskrav. Studentene må ha godkjent alle arbeidskravene før de kan gå opp til eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen - over 3 dager

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen

Ansvarlig fakultet

RLL2006/ 1 Tjenestelogikk

Emnekode: RLL2006/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

ØKA1013 Markedsføring, RLT1005 Innføring i reiseliv og RLT 1002 Attraksjons- og opplevelsesutvikling. Anbefalte forkunnskapskrav: OLA1010 Innføring i innovasjon og entreprenørskap og ØKA1017 Organisasjonsfag.

Læringsutbytte

Kunnskaper

- Beskrive markedsføringsfagets utvikling som utgangspunkt for tjenestelogikken
- Beskrive til de sentrale premisser tjenestelogikken bygger på
- Redegjøre for reiselivs- og opplevelsesprodusenters prosesser for å samskape verdier med kunder

Ferdigheter

- Drøfte og analysere relevante faglige og praktiske utfordringer virksomheter møter relatert til samskapning av verdier med kunder.

Generell kompetanse

- Kan utveksle synspunkter og erfaringer om utfordringer tjenestelogikken kan gi for reiselivs- og opplevelsesprodusenter og gjennom dette bidra til utvikling og

praksis.

Innhold

Emnet fokuserer på den tjenstedominante logikken (service dominant logic) og hva den logikken innebærer for ledelse av organisasjoner i dag. Hovedfokus i emnet settes på hva det vil si å samskape verdier og hvilke utfordringer dette innebærer, både generelt og spesielt for reiselivs- og opplevelsesprodusenter. Videre vil det i emnet særlig arbeide med betydningen av å samskape verdier med kunder. Studenten skal arbeide med de teoretiske begrepene og perspektivene som tjenstelogikken bygger på gjennom et case. Casearbeidet skal gi en forståelse for implikasjoner logikken vil gi for virksomhetene i praksis.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, arbeid med case gjennomgående i emnet

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Et arbeidskrav med flere devalueringer som det arbeides med gjennomgående i emnet.

Eksamen

Individuell skriftlig 48 timers hjemmeeksamen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

OLA1008/1 Etikk og samfunnsansvar

Emnekode: OLA1008/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan gjøre rede for etisk grunnbegreper, -prinsipper og -teorier
- kan gjøre rede for perspektiver på samfunnsansvar, samt sentrale teorier og verktøy for samfunnsansvar
- kan gjøre rede for bestemte moralske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til ulike aspekter ved privat, frivillig og offentlig virksomhet

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende sine kunnskaper innen etikk og samfunnsansvar til å
  - identifisere etiske og miljømessige utfordringer og muligheter knyttet til

konsekvenser av virksomheters drift for ulike berørte gruppers interesser i konkrete situasjoner.

- foreslå begrunnede løsninger på etiske og miljømessige problemstillinger
- kan analysere og formulere utfordringer på en måte som gjør det klart hva som moralsk sett er på spill i dem.
- kan bruke relevante rammeverk for å belyse sentrale mekanismer og praksiser som fremmer eller hindrer økonomisk, sosial og miljømessig måloppnåelse
- kan drøfte og bedømme virksomheters arbeid innen samfunnsansvar/bærekraft ut i fra et sett av begreper, teorier og rammeverk om forretningsmodeller og samfunnsansvar

Generell kompetanse

Studenten

- kan analysere og kritiske reflektere over relevante faglige og praktiske problemer knyttet til ansvar og lønnsomhet
- kan anvende sine kunnskaper om forholdet mellom ansvar og lønnsomhet til å gjennomføre organisasjonsendringer
- kan håndtere etiske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til det å inneha og utøve økonomisk-administrative yrkesroller («profesjonsetikk»)

Innhold

Etikk:

- Etikkens univers - autonomi og ansvar
- Individuelt ansvar og samfunnsansvar
- Etikkens grunnbegreper - Jus, etikk og moral
- Etikk og begrunnelser - røde flagg og etisk blindhet
- Etske prinsipper - det formale likhetsprinsippet, offentlighetsprinsippet
- Etske teorier - utilitarisme, pliktetikk og dydsetikk

Samfunnsansvar og bærekraft:

- Organisasjoner som aktører
  - I hvilken grad kan organisasjoner betraktes som moralske aktører
  - Hva det vil si at virksomheter har samfunnsansvar
- Perspektiver på samfunnsansvar og bærekraft
- Interessentteorien -fra shareholder til stakeholder
- Bærekraft - den triple bunnlinjen, bærekraftig forretningsmodellinnovasjon (inkl

trender for bærekraft)

- Verktøy for samfunnsansvar - rapportering og sertifisering
- Implementering av samfunnsansvarstiltak

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, gruppe- og plenumsdiskusjoner, samt øvelser.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er arbeidskrav i emnet. Form, omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes for det enkelte semester og kunngjøres ved semesterstart.

Eksamen

2 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

MLT2006/ 1 Økonomiske effekter av arrangementer

Emnekode: MLT2006/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Kommer...

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Gjøre rede for ulike inntektsvirkninger for en region av et arrangement.
- Gjøre rede for ulike målemetoder og forstå hver metodes muligheter og begrensninger.
- Forklare hvordan økonomiske verdier kan skapes i en region gjennom produksjon/arrangement og hvordan verdiskapningen kan anvendes.
- Forklare eksportbasemodellen.

Ferdigheter:

- Anvende faglig kunnskap og resultater om økonomiske effekter av arrangementer
- Vurdere og drøfte forskningsarbeider med utgangspunkt i forutsetninger som er tatt, undersøkelsesopplegg, måleinstrumenter, utvalg og metodevalg.

- Beregne inntektsvirkninger og økonomiske ringvirkninger.

Generell kompetanse:

- Kan formidle sentralt fagstoff som modeller og målemetoder.
- Kan vurdere kritisk opplegg og resultater fra lokaløkonomiske studier.

Innhold

Emnet vil gi oversikt og innsikt i ulike økonomiske virkninger for en region som følge av et arrangement eller av reiseliv allment. Økonomiske ringvirkninger vil ha et spesielt fokus. Metodene som kan anvendes for å måle de ulike inntektsvirkningene blir grundig behandlet. Studenten vil også gis en dypere forståelse av de metodeproblemer som man møter i slike undersøkelser. Emnet har en praktisk-teoretisk innretning der konkrete forskningsarbeider brukes. Opplegg og metode fra tidligere undersøkelser av lokaløkonomiske effekter både for kultur- og idrettsarrangementer blir kritisk vurdert og drøftet.

Arbeids- og undervisningsformer

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Presentasjon i plenum av opplegg og metode av en studie som har kartlagt lokaløkonomiske effekter av et arrangement. Studentene skriver sammen to og to blir tildelt et arrangement,

Eksamen

Individuell 3 dagers hjemmeeksamen

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

RLL2007 / 1 Praksisemne

Emnekode: RLL2007 / 1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Beskrive bedriftens produkter, markeder, samarbeidspartnere, interesser, teknologi og kompetanse.
- Gjøre rede for virksomhetenes planer, strategi og målsettinger,
- Beskrive hvordan virksomheten markedsfører seg, organiserer sitt arbeid og hvordan virksomheten ledes.

Ferdigheter:

- Kan gjennomføre en systematisk observasjon hva som skjer i en virksomhet.
- Kan vurdere egne refleksjoner med bakgrunn i sine opplevelser, samtaler og dokumentstudier.

Generell kompetanse:

- Kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver som deltaker i en organisasjon i tråd med etiske krav og retningslinjer.

- Kan etterleve og respektere inngåtte avtaler og interne regler.
- Kan dokumentere og gjøre rede for sine erfaringer og refleksjoner i en praksisrapport.

Innhold

Praksisemnet skal bidra til at studentene får anledning til å reflektere over den teorien de har tilegnet seg i løpet av de foregående semestre, og se teorien i forhold til praksisfeltet. Praksisfeltet er ulike arbeidsplasser både i offentlig sektor og privat sektor innenfor reiselivs- og opplevelsesnæringene. Avtalen mellom virksomheten og HIL angir plikter studenter har og hvilke temaområder studenten særlig skal reflektere over i praksisperioden.

Emnet består av en praksisforberedende periode, selve utplasseringsperioden i virksomheten og en etterarbeidsperiode med evaluering og utarbeidelse av praksisrapport.

Det er begrensninger på 15 praksisplasser på emnet. Studenter som søker emnet blir intervjuet. Utvelgingen skjer primært med bakgrunn i intervjuet, men karakternivå på alle emner i tredje og femte semester kan brukes hvis søkerne vurderes som likt kvalifisert gjennom intervjuet.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer, utplassering, veiledning fra vertsvirksomhet og fra høgskolen. Studentene skal settes i stand til å formidle sine erfaringer og refleksjoner i en praksisrapport.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det vil være to arbeidskrav tilknyttet emnet.

Eksamen

Innlevering av praksisrapport.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

RLL2008 Bacheloroppgave

Emnekode: RLL2008

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Emnet starter i høstsemesteret og går hele vårsemesteret

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

ØKA1013 Markedsføring, RLT1005 Innføring i reiseliv, RLT1002 Attraksjons- og opplevelsesutvikling og RLU2002 Reiseliv som verdiskaper.

Læringsutbytte

Kunnskaper:

- Forstå hva det innebærer å skrive en akademisk oppgave.
- Utvikle og opparbeide fordypningskompetanse innenfor selvvalgt tema.

Ferdigheter:

- Utarbeide en akademisk og faglig problemstilling innenfor selvvalgt tema.
- Kunne utarbeide en prosjektskisse.
- Kan velge og anvende relevant teori.
- Anvende hensiktsmessig metode i forhold til problemstilling.

Generell kompetanse:

- Formidle sitt faglige bidrag i skriftlig form gjennom de formkrav som stilles til en vitenskapelig publikasjon.
- Utvikle selvstendig tenkning og problemløsning på et faglig og metodisk grunnlag.
- Beherske en strukturert og analytisk skriftlig framstilling av et faglig emne eller en problemstilling, samt at de har evnen til kritisk refleksjon.
- Planlegge og gjennomføre et prosjekt som strekker seg over tid i samsvar med avtale med veileder og i tråd med etiske retningslinjer for akademisk skriving.

Innhold

Studentene skal individuelt eller parvis skrive en bacheloroppgave over et faglig relevant tema. Oppgaven skal bygge på studentenes samlede læringsprosesser knyttet til teori og eventuelt erfaring med praksisfeltet. De skal i oppgaven vise at de har evne til å belyse yrkesrelaterte problemstillinger og anvende viten fra studiets kunnskapsområde. Oppgavene kan både være rent akademiske eller mer praktiskorienterte

Emnet har fokus på sentrale problemstillinger og faglige perspektiver knyttet til utvikling og ledelse av konkurransedyktige turistdestinasjoner. Primært vektlegges organisasjons- og ledelsesutfordringer knyttet til en markedsorientert og bærekraftig destinasjonsutvikling hvor både private og offentlige aktører deltar.

Arbeids- og undervisningsformer

Det vil i begynnelsen av arbeidet bli gitt et seminar om bacheloroppgaveskriving. Underveis vil det bli gitt tilbud om individuell veiledning innfor nærmere angitte rammer.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Innlevering av en skriftlig prosjektskisse. Godkjent prosjektskisse er en forutsetning for tildeling av veileder og skriving av bacheloroppgaven.

Eksamen

Skriftlig innlevering individuelt eller parvis. Oppgaven skal forsvares muntlig og individuelt.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det vår 2020 gjort endringer i eksamensform på

emnet. Eksamensformen våren 2020 er kun skriftlig innlevering av bacheloroppgave, individuelt eller parvis. Muntlig forsvaring utgår.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

ØKA2004/ 1 Økonomi og organisasjon

Emnekode: ØKA2004/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper tilsvarende: Organisasjonsfag (ØKA1017), Økonomistyring (ØKA2002), Finansregnskap 1 (ØKA1012) Foretaksstrategi (ØKA1021). I tillegg er det en fordel med forkunnskaper på nivå med Mikroøkonomi (ØKA1020).

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beskrive hovedtrekk ved resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll i virksomheter
- Forklare under hvilke vilkår henholdsvis resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll anses å være særlig godt egnet i styring og kontroll av virksomheter
- Gjøre rede for sentrale avveininger ved utforming av økonomiske resultatstyringsmekanismer som desentralisering av økonomisk ansvar, budsjetter, samt insentiver og prestasjonsmåling
- Vise hvordan trekk ved og endringer i en virksomhets omgivelser kan ha betydning for utforming av dens styrings- og kontrollsystemer

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Drøfte egenskaper ved virkemidler i styring og kontroll av virksomheter på en systematisk måte
- Eksemplifisere tilsiktete og utilsiktede virkninger av ulik utforming av virkemidler i styring og kontroll av en virksomhet
- Formulere forslag til utforming av styrings- og kontrollsystemer i virksomheter basert på enkle case-beskrivelser

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Vurdere styrings- og kontrollsystemer i virksomheter ut fra en tverrfaglig forståelse av samspillet mellom økonomiske og atferdsmessige faktorer
- Tolke egen rolle i en virksomhet i forhold til det handlingsrommet og de begrensningene som følger av virksomhetens styrings- og kontrollsystem

Innhold

Emnet retter fokus mot styring og kontroll i virksomheter med utgangspunkt i en «Management Control» tilnærming. Tilnærmingen er tverrfaglig ved at den bygger på teori fra både økonomiske styringsfag og atferdsfag. Emnet kan sees på som et integrasjonsemne for siste studieår. Temaer som inngår er

- Ulike mekanismer for styring og kontroll i virksomheter: Resultatstyring, handlingsstyring, styring av personell og kultur
- Utforming av styrings- og kontrollsystemer: Stram eller løs styring, kontrollkostnader
- Resultatstyring med vekt på økonomisk ansvar, formelle planleggingssystemer og motivasjonskontrakter
- Prestasjonsmåling
- Styrings- og kontrollsystemer som en «pakke» av virkemidler
- Virksomhetsstyring, etikk og samfunnsansvar
- Virksomhetsstyring, strategi og omgivelser

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart

Eksamen

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det vår 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Eksamensformen våren 2020 er individuell skriftlig hjemmeeksamen, 6 timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

ØKA1024/1 Brand Management

Emnekode: ØKA1024/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Engelsk og Norsk

Krav til forkunnskaper

Recommended prerequisites:Marketing (ØKA1021)

Læringsutbytte

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Describe central theories for developing and managing brands
- Explain the function of brands for companies and consumers
- Be familiar with various methods for measuring brand value
- Be familiar with current trends and newer research in the field.

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

- Collect necessary information to perform a structured analysis of a brand («brand audit») using correct theories and terminology.
- Evaluate firms strategic brand decisions, use of brand elements, brand associations and positioning.
- Recommend feasible growth strategies, inclusive strategies for brand expansion.
- Present scholarly insight using English, written and orally

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- View brand management in context with other strategic and tactical business decisions.

Innhold

The students will become familiar with central issues, theories and models within brand management.

- Brand building, including measuring brand value and analysis of brand positioning.
- Composition of brand loyalty and how consumers perceive brands, and use brand knowledge in the decision process
- Brand associations, brand identity and establishing brand resonance.

Arbeids- og undervisningsformer

Lectures, individual and group work with mandatory hand-ins and presentations, independent study.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamen

Written group project/exam- Counts 70% of final grade

Three hours written exam under attendance - Counts 30% of final grade

(Eksamen må påregnes besvart på engelsk)

The student must receive at least a passing grade in each exam in order to receive a grade for the course.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Allowed resources during exam:

None

Ansvarlig fakultet

RLL1003/ 1 Nature-based tourism and ecotourism

Emnekode: RLL1003/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Spring

Språk

Engelsk og Norsk

Krav til forkunnskaper

Minimum knowledge in tourism.

Læringsutbytte

The aim is for the student to:

- internalise the meaning of the concepts of nature-based tourism, ecotourism and sustainable tourism and know its features.
- acquire a conceptual understanding of experience tourism, experience economy, sustainable tourism, nature-, culture- and ecotourism industry.
- acquire insights into tour operation, management, development and effect in different environments, including the tourism-environment debate within the industry.
- be able to evaluate the different nature based tourism products and their planning processes.

Innhold

Nature-based tourism also includes ecotourism and sustainable tourism. The subject

consists of a theoretical approach to these types of experience tourism, ecotourism and sustainable tourism. It is also a practical introduction to this tourism segment and its trends in Norway and abroad, plus planning and evaluation processes.

Arbeids- og undervisningsformer

Lectures, seminars and field trip.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

The students hold one seminar (15-45 min dependent on number of students).

Eksamen

Written final exam. (dictionary between the first language of the student and English is allowed)

Ansvarlig fakultet

2RL30/ 1 Snow business

Emnekode: 2RL30/ 1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Engelsk og Norsk

Krav til forkunnskaper

None

Læringsutbytte

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Describe and explain the history and development of winter-sport tourism and its products, as well as its present state and challenges.
- Describe and discuss the production- and market elements in winter-sports tourism, and summarize current trends in:
  - *Planning and managing the ski resorts*
  - *Second homes as part of winter tourism*
  - *Managing a cross-country based ski destination (area)*
  - *Snow-Business marketing*
  - *Public relations and earned media*
  - *Skiing- and Winter-activity equipment and clothing*
  - *The role of events (planning, operation, marketing, and leveraging)*
  - *The economics of Snow business and other seasonal tourism production*
  - *Service and customer handling*
  - *The future of winter-sports tourism and its challenges, including climate change*

Skills (upon completion of the course, the student shall):

- Collect information (for example in the form of diaries after cite visits and discussions with providers and decision makers) in order to order to assess strengths and weaknesses of a winter-sport product or winter-sport destination
- Device strategies to develop winter- and snow-based activities, attractions, and destinations.
- Develop marketing strategies for products and destinations.
- Assess the economic, social, and environmental impacts of winter-sport tourism

General competence (upon completion of the course, the student shall):

- Possess an in-depth understanding of the different types of winter-sport tourism product and the management of a winter-sport destination (ski resort), necessary to work in this industry.

Innhold

By promoting a Snow-Business Course we want to include the traditions of tourism studies into the regional traditions of being a snow-based recreation and sport provider. You will be invited to learn from our traditions as a winter-tourism destination and sport-event host, and to include use of many types of snow-based recreation. The course include the international snow-sports industry as well as the traditions the Lillehammer region as provider of snow-based recreation and winter sports.

Arbeids- og undervisningsformer

Lectures

Site visits followed by diaries (written by students)

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Eksamen

4 hours written exam

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

OLA1053/2 Studentbedrift

Emnekode: OLA1053/2

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- Kan gjøre rede for prosessene i en bedriftsetablering fra planlegging og oppstartsfase via etablering og drift til avvikling
- Kan beskrive hva som foregår i en forretningsmodellering, hvordan man gjennomfører en markedsanalyse og hva praktisk salg/markedsføring innebærer for en bedrift
- Har kjennskap til lover og regler for start, drift og avvikling av et selskap

Ferdigheter

Studenten

- Kan ta i bruk prosessverktøy for idéutvikling, forretningsmodellering, teamutvikling og samarbeid
- Kan utarbeide budsjetter og utøve god økonomistyring
- Kan knytte kunnskap om kreativitet og entreprenørskap opp mot praktisk prosjekt- og strategiarbeid

Generell kompetanse

Studenten

- Har kompetanse og ferdigheter i relasjons- og nettverksbygging og kan reflektere over egen rolle i en gruppeprosess
- Kan planlegge og gjennomføre oppgaver alene og i gruppe
- Kan utveksle synspunkter med andre og presentere ideer i muntlig og skriftlig form

Innhold

Emnet skal gi kunnskap og ferdigheter innen praktisk bedriftsetablering og motivasjon for entreprenørskap. Studentene skal få testet sine forretningsideer i trygge rammer og får trening i teamarbeid, nettverksbygging samt praktisk prosjekt- og strategiarbeid. De skal videre få øvelse i skriftlig og muntlig presentasjon. Målet er at flere studenter skal opparbeide kompetanse og motivasjon til å kunne realisere sin egen virksomhet etter endt studie.

Emnet inneholder følgende elementer:

- Utvikling av forretningsideer
- Utvikling av forretningsmodell
- Utvikling av produkt/tjeneste
- Organisering og registrering av studentbedrift (SB)
- Utvikling av forretningsplan
- Presentasjonsteknikk – pitching av idé
- Gruppearbeid og samarbeid med mentor og veileder
- Rapportering etter gitte retningslinjer for SB
- Messer og konkurranser

Arbeids- og undervisningsformer

Temabaserte samlinger

Veiledning i kombinasjon med selvstudium

Selvstendige aktiviteter og handlingsorientering fra studenten er viktige forutsetninger i emnet.

Bedriften må ha minst 2, maksimum 5 deltakere. Alle må være registrerte studenter ved Høgskolen i Lillehammer og delta aktivt i bedriften og være registrert som deltakere i bedriften hos Ungt Entreprenørskap og i Enhetsregisteret. Bedriften må følge de regler som gjelder for selskapsformen «Studentbedrift SB».

Søknadsperiode: 23.oktober - 7. nov (2017)

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Obligatorisk deltakelse i Kick-off og utvikling av forretningsidé

En obligatorisk presentasjon/pitch av forretningsidé og tilbakemelding til medstudenter

2 obligatoriske veiledninger

Registrering av bedriften hos Ungt Entreprenørskap og i Enhetsregisteret (Brønnøysund)

Innlevering av skriftlig projektskisse og delrapporter

Alle obligatoriske arbeidskrav skal gjennomføres som gruppearbeid

I tillegg kan det være aktuelt med

Deltakelse i fylkesmesterskap eller tilsvarende for studentbedrifter

Eksamen

Mappevurdering i gruppe bestående av forretningsplan, statusrapport og refleksjonsnotat.

Gruppene skal være på 2-5 studenter og sammenfallende med de deltakere som er registrert som deltakere i bedriften hos Ungt Entreprenørskap og i Enhetsregisteret. Prestasjonen vurderes med bestått/ikke bestått.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

BÆR1001/1 Bærekraftig samfunn - nye perspektiver på utvikling, utdanning, menneske og miljø

Emnekode: BÆR1001/1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

For studenter som kun tar dette emnet er opptakskravet generell studiekompetanse eller godkjent realkompetanse.

Læringsutbytte

Studentene skal utvikle en reflektert bevissthet til spørsmål som angår globalisering og bærekraftig utvikling i samfunnet:

- Hva slags problemer står vi overfor og hvordan kan de løses?
- FN og andre organisasjoners engasjement i dette arbeidet
- Utvikle kritisk forståelse for sammenhengen mellom natur, kultur, menneske og miljø
- Utvikle kritisk forståelse for vitenskapens plass
- Utvikle forståelse for nye filosofiske og etiske idéer og problemstillinger
- Behandle mulige strategier for *bærekraft* i praktiske sammenhenger, lokalt og globalt
- Presentere transformativ, økologisk læring som ny modell for å utvikle et

bærekraftig samfunn

Innhold

Studiet vil behandle et bredt spekter av problemstillinger knyttet til hvordan oppnå "... en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov..." (Verdenskommisjonen for miljø og utvikling, 1987)

Det vil ta opp delemner knyttet til:

- Spørsmålet: En verden i krise?
- Naturbegrepets historie og filosofi
- Vitenskap, biologi og økologi
- Etikk og økofilosofi
- Bærekraftig utvikling knyttet til økonomi, økologi, teknologisk utvikling, lovgivning og internasjonal politikk
- Norsk miljøpolitikk, samfunn og forvaltning
- Norsk utdanningspolitikk, transformativ læring, globalisering og dannelses.

Arbeids- og undervisningsformer

Arbeidsformen veksler mellom forelesninger, gruppearbeid og seminar. Emnet vil bli tilbudt som deltidsstudium.

Eksamen

Essay innen selvvalgt, godkjent tema innenfor emnet (15 s.) Det gis veiledning. Studentene må knytte problemstillingen i oppgaven til pensum.

Ansvarlig fakultet

FIL1001/ 1 Etikk og moralske problemer

Emnekode: FIL1001/1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Læringsutbytte

KUNNSKAP

Etter gjennomført emne har studenten tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om:

- Sentrale moralfilosofiske posisjoner og tradisjoner i den vestlige filosofiske tradisjonen.
- Sentrale diskusjoner innen verditeori, normativ etikk, metaetikk og moralpsykologi i den vestlige tradisjonen og i vår samtid.
- Praktisk øvelse i og erfaring med å diskutere konkrete, aktuelle problemstillinger og dilemmaer av moralsk art.

FERDIGHETER

Etter gjennomført emne har studenten fått skjerpet forståelse og blikk for hvordan etiske problemer er tilstede både i konkrete dagliglivssituasjoner og i større spørsmål av betydning for samfunnsutvikling og verdier, og vil ha utviklet sine analytiske ferdigheter og evne til kritisk etisk refleksjon over slike spørsmål.

GENERELL KOMPETANSE

Etter gjennomført emne har studenten oppnådd generell kompetanse om noen grunnleggende moralfilosofiske temaer og etisk refleksjon over konkrete tilfeller.

Innhold

Hvordan bør jeg leve livet mitt? Hva er godt? Hva er dårlig? Hvordan bør jeg handle? Hva er bra for meg? Hva er bra for samfunnet? Er min moral et produkt av min kultur? Er mine moralske oppfatninger objektive eller er de subjektive? Dette er spørsmål som mennesker har stilt, i ulike versjoner, gjennom hele sin historie og som er like aktuelle i dag.

Disse og flere beslektede spørsmål tilhører den delen av filosofien som kalles etikk, eller moralfilosofi. Moralfilosofien er en videreutviklingen av den refleksjonen som de fleste mennesker har over moralske oppfatninger og valg, og er således viktig både for individet og samfunnet: moralske oppfatninger og valg er sentrale i det som gir mening og struktur til våre liv og identitet, og samtidig er de sentrale i vår omgang med andre mennesker og institusjoner.

I dette introduksjonsemnet gir vi en systematisk innføring i etiske temaer og vi reflekterer praktisk over konkrete moralske problemer og dilemmaer. Emnet legger vekt på et samspill, og gjensidig berikelse, mellom den systematiske teorien og refleksjonen over de konkrete moralske problemene. Emnet er delt i to hovedbolker:

1. Denne bolken omhandler temaer innen det som kalles (a) verdi teori, (b) normativ etikk og (c) metaetikk. I første del av kurset, (a) diskuterer vi spørsmål om hva som gjør livet godt å leve i sammenheng med ulike typer av verdier. Vi går deretter (b) over til å diskutere teorier om hvordan vi bør handle. Vi ser på forholdet mellom religion og etikk. Vi ser på de klassiske tankeretningene som utilitarisme, pliktetikk, kontraktetikk, etisk pluralisme og dydsetikk. I denne delen diskuterer vi også et sett med moralfilosofiske teorier som er kritiske til moralen som et samfunns fenomen, hos tenkere som for eksempel Nietzsche og representanter for feministisk etikk. Innen (c) metaetikken stiller vi først og fremst spørsmål omkring moralske påstander, om disse er objektiv eller subjektiv og om etisk relativisme – er moralske påstander og råd kultur- og situasjonsavhengige? Underveis i hele denne bolken ser vi på moralpsykologiske temaer som går på menneskesyn, som for eksempel forholdet mellom følelser og rasjonalitet. I denne bolken blir de ulike temaene diskutert med bakgrunn i noen klassiske tekster fra etikkens historie samt flere av de nyeste bidragene til debattene. Eksempler på moralske problemer og dilemmaer blir flittig brukt i diskusjonen. Denne bolken utgjør 2/3 av emnet.
2. Den siste 1/3 av emnet går nærmere inn på utvalgte konkrete moralske problemer

og valgsituasjoner, noen av dem dilemmaer der ingen løsning eller handlingsvalg byr seg fram som det åpenbart riktige. Den etiske refleksjonen vil her være praktisk rettet og ta for seg aktuelle etiske problemstillinger knyttet til for eksempel miljø og fattigdom, vår behandling av dyr, idrett, juss og psykologi. Hvilke konkrete problemstillinger som diskuteres vil variere, blant annet ut fra hvilke som til enhver tid er aktuelle i samfunnsdebatten. Forskjellen fra diskusjonen av moralske problem og dilemmaer i bolk 1. er fortrinnsvis at vi her går mer dyptgående inn i de utvalgte moralske problemene og dilemmaene.

Arbeids- og undervisningsformer

Gjennom å følge forelesninger, delta i veiledninger, samt levere inn skriftlige arbeider og egenstudium utvikler studenten både analytiske og kritiske etiske evner samtidig som hun både får generell kunnskap om emnets temaer og fordypninger på enkelte områder. Det legges vekt på skriftlige arbeider og student deltagelse i forelesninger for at studentens individuelle kunnskaper og evner skal utvikles.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det kreves innlevering av tre individuelle skriftlige arbeidskrav for godkjenning. De individuelle arbeidskravene utvikler studentens dybdekunnskap om utvalgte temaer fra emnet og studentens analytiske og kritiske evner innen etisk refleksjon.

De to første individuelle skriftlige arbeidskravene skal hver ha en lengde på ca. 400 ord.

Det tredje individuelle skriftlige arbeidskravet skal ha en lengde på mellom 2000 og 2800 ord.

Eksamen

Hjemmeeksamen: Studenten skriver et essay med lengde mellom 4000 og 4800 ord om et tema og en problemstilling som er valgt i samråd med underviser og som emneansvarlig godkjenner.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

